



**ФАДН РОССИИ**

Федеральное агентство  
по делам национальностей

# ЭМГЕК МИГРАНТТАР ҮЧҮН ЭСКЕРТҮҮ







**ФАДН РОССИИ**

Федеральное агентство  
по делам национальностей

# ЭМГЕК МИГРАНТТАР ҮЧҮН ЭСКЕРТҮҮ



Миграциялык каттоого  
туруу



Ишке патент алуу



Эмгек келишими



Жоопкерчиликтин  
түрлөрү



Россияда өзүн кандай  
алып жүрүү керек

Россияга кирген ар бир чет элдик жаран миграциялык карта алат. Миграциялык картада «Работа» (иш) деген максатты көрсөтүү сунушталат (бирок азыр бул зарыл эмес).

Андан кийин чет өлкөлүк жаран кабыл алган тараптын жайгашкан жерине барышы керек.



**Миграциялык  
каттоого туруңуз**



**Документтерди  
даярдаңыз**



**Келишим  
түзүңүз**

Россияга келген чет элдик жаран миграциялык органдарда каттоодон өтүшү керек.

Бул үчүн сизде:

30 күн – эгер сиз ЕАЭБдин жараны болсоңуз;

15 күн – Өзбекстандын же Тажикстандын жараны болсоңуз.

7 күн – башка өлкөлөрдүн жараны болсоңуз.

**Кабыл алуучу тарап төмөнкүлөр болушу мүмкүн:**

- турак жайдын менчик ээси;
- юридикалык жак;
- турак жай берген мамлекеттик орган же эл аралык уюм.

**Миграциялык каттоого туруу**

Миграциялык картанын жарактуулук мөөнөтү чет өлкөлүк жарандын Россияда жүрүү мөөнөтүнө жараша аныкталат.

Визасыз өлкөлөрдүн жарандары үчүн 180 күндүк ар бир мөөнөт үчүн жалпысынан **90 күнгө чейин**.

Бул мөөнөт өткөндөн кийин, сиз төмөнкүлөрдүн негизинде миграциялык картаңызды жаңырта аласыз:

- Эмгек келишими боюнча (1 жылдан ашык эмес мөөнөткө);
- иштөөгө уруксат берүү жана аны узартуу;
- патент берүү жана аны узартуу же кайра каттоо;
- убактылуу жашоого же жашап турууга уруксат алуу;
- Россия Федерациясынын жарандыгын алуу үчүн документтерди берүү;
- мекендештерди көчүрүү программасына катышуу;
- ден соолугуна байланыштуу саякатка чыга албай калуу.

Алуучу тарап документтердин пакетин даярдап, миграциялык каттоо документин алуу үчүн тапшырат. Болгон жерине келгендиги жөнүндө билдирүү 1 жумушчу күндүн ичинде каралат.

Документти кабыл алган органдын мөөрү менен келгендиги жөнүндө кабарлоонун айрыма бөлүгү чет өлкөлүк жарандын Россияда миграциялык каттоого туруусун күбөлөндүрүүчү документ болуп саналат.



## Ишке патент төмөнкүдөй документ болуп саналат:

- Россияга визаны талап кылбаган тартипте келген чет өлкөлүк жаранга же жарандыгы жок адамга жеке же юридикалык жак менен иштөөгө укук берет;
- анда көрсөтүлгөн кесип боюнча гана иштөөгө мүмкүнчүлүк берет;
- ал Россиянын кайсы алынган аймагында гана жарактуу;
- 18 жашка толгон чет өлкөлүк жарандарга берилет.

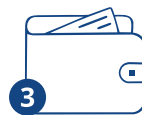
Ишке патенттин мөөнөтү 12 айга чейин чектелген. Төлөм патент жарактуу болгон ар бир ай үчүн жүргүзүлөт. Эгер патентти убагында төлөбөсөңүз – ал күчүн жоготот!



**1**  
**Россияга келүү**



**2**  
**Документтерди даярдоо**



**3**  
**Жеке киреше салыгын (НДФЛ) төлө**



**4**  
**Документтерди тапшыруу**



**5**  
**Патент алуу**



**6**  
**Жумушка алуу**

Патентке документтерди берүү мөөнөтү Россияга кирген күндөн тартып 30 күн (эгер документтерди ыйгарым укуктуу уюм аркылуу тапшырсаңыз – 22 күн).

Ишке патенти бардык документтер берилген күндөн тартып 10 жумушчу күндүн ичинде берилет.

### **Патентти даярдоо үчүн документтер:**

- патент алууга арыз;
- паспорт жана анын көчүрмөсү;
- 3x4 см фото (түстүү, күңүрт);
- миграциялык каттоо жөнүндө билдирүү жана анын көчүрмөсү;
- паспорттун орус тилине нотариалдык жактан күбөлөндүрүлгөн котормосу;
- кирүү мөөрү басылган миграциялык карта жана анын көчүрмөсү;
- чет өлкөлүк жарандын медициналык текшерүүдөн өткөндүгү жөнүндө маалымкат;
- ВИЧ-инфекциясынын жок экендиги жөнүндө маалымкат;
- ыктыярдуу медициналык камсыздандыруу полиси;
- орус тилин билгендиги тууралуу сертификаты;
- патент боюнча белгиленген аванстык төлөмдү төлөгөндүгү жөнүндө квитанция (НДФЛ/1)

Манжа изин милдеттүү түрдө каттоо процедурасынан өтүп, сүрөткө түшүү зарыл.



**Эмгек келишими** – бул кызматкер менен иш берүүчүнүн ортосундагы алардын өз ара укуктарын жана милдеттерин белгилеген келишим. Мындай келишимдер адам менен да, компания менен да түзүлүшү мүмкүн.

**Эмгек келишиминде төмөнкүлөр көрсөтүлүшү керек:**



**эмгекке акы төлөөнүн шарттары жана эмгек акынын өлчөмү**



**эмгек акыны төлөө тартиби жана мөөнөттөрү**



**эмгек акыны төлөө тартиби жана мөөнөттөрү**



**башка уюмда иштөө мүмкүнчүлүгү**

**Кызматкердин укуктары:**

- өмүр жана ден соолук үчүн коркунучтуу иштерди аткаруудан баш тартууга;
- эмгек келишиминде көрсөтүлбөгөн жумуштардан баш тартууга;
- эмгек акы 15 күндөн ашык кечиктирилсе, ишти токтото туруу. Бул үчүн, сиз иш берүүчүгө жазуу жүзүндө арыз берүү керек;
- эмгек келишиминин көчүрмөсүн, эмгек акынын справкасын, эмгек акынын справкасын талап кылууга.



## **Иш берүүчүнүн милдеттери:**

- эмгек акыны кечиктирбестен же кармап калуусуз төлөп берүү;
- эмгек келишиминде көрсөтүлгөн коопсуз жумуш ордун жана ишти камсыз кылуу;
- Россиянын аймагында убактылуу болуу мөөнөтүн иштөөгө патенттин колдонуу убактысына узартуу;
- кызматтык мүнөздөмө жана иш тартиби жөнүндө маалымат берүү.

**Патент алгандан кийин 2 айдын ичинде эмгек келишиминин көчүрмөсүн ИИМге жөнөтүш керек.**

## **Кызматкердин милдеттери:**

- эмгек келишиминин шарттарын ак ниеттүүлүк менен аткаруу;
- жумуш берүүчүгө 14 күн мурун жумуштан кетүү жөнүндө жазуу жүзүндө билдирүү;
- эмгек тартибин жана коопсуздук эрежелерин сактоого;
- жумуш берүүчүнүн мүлкүнө жана инвентарына этият мамиле кылуу;
- жумуш берүүчүгө өмүргө жана ден-соолукка коркунуч туудурган жагдайларды билдирүү.





### **Миграция мыйзамдарын бузуу:**

- Россиянын аймагында документсиз жүрүү;
- миграциялык каттоого туруу эрежелерин бузуу;
- патентсиз иштөө;
- берилген патент боюнча башка аймакта/башка кесипте иштөө;
- патентти каттоонун мөөнөттөрү сакталбаганда;
- документтердин мөөнөтү аяктагандан кийин Россиянын аймагында болуу.



### **Администрациялык жоопкерчилик:**

- коомдук тартипти бузуу;
- Коомдук жайларда сөгүнүү;
- жарандарга адепсиз куугунтуктоо



### **Кылмыш-жаза жоопкерчилиги:**

- вандализм;
- зордуктоо;
- ден соолукка оор же орточо зыян келтирүү;
- уурдап айдап кетүү, уурулук, тоноочулук;
- опузалап талап кылуу;
- жана б.

Россия - мыйзамдуу мамлекет, бул жерде ар бир адам аткарышы керек болгон мыйзамдар бар.

Мыйзамды бузунун оордугуна жараша ар кандай жоопкерчиликке тартылышы мүмкүн.



Тартип бузуулар үчүн жазанын түрлөрү

	✓		Административдик камакка алуу
		✓	Камакка алуу
✓	✓		Россиядан чыгаруу
✓		✓	Депортация
		✓	Түрмөдө камоо
		✓	Россияга кирүүгө тыюу салуу
	✓		Милдеттүү иштер
✓	✓	✓	Айып пул



### **Мыйзамдарды аткарыңыз**

Россия-бардык көйгөйлөрдү мыйзамдуу жолдор менен чечүүгө мүмкүн болгон мамлекет: бул үчүн пара берүү, «сүйлөшүү», «тааныштарды» табуу зарыл эмес. Баарыбыз мыйзамдарды сактасак, ал мыйзамдар татаал кырдаалда бизге жардамга келет.

### **Улууларды урматтагыла**

Россияда аксакалдарды угуп, аларга жардам берүү салтка айланган: алардын кеңешин угуу, транспортто же кезекке орун берүү. Бул жаш куракка гана эмес, статуска да тиешелүү. Эгерде сизге жашы же абалы боюнча улуу бирөө бир нерсе айтса, аны укканга аракет кылыңыз.

### **Эмоцияларды көрсөтүүдө токтоо болуңуз**

Россияда «бакыт тынчтыкты сүйөт» деп көп айтышат. Бирок бул орустар өз бактысын бөлүшүүгө даяр эместигинен эмес! Аны эң жакын адамдарыңыз менен бөлүшүү адатка айланган. Ал эми башкалардын баары бул жөнүндө билиши керек эмес – баары бир, алардын өз иштери жана өз көйгөйлөрү бар. Балким көчөдө өтүп бара жаткан адам сиздей бактылуу эмес экенине капа болот. Ошондуктан, айланаңыздагы адамдарга тоскоол болбой тургандай сезимдерди билдирбөөгө аракет кылыңыз.

### **Сылык жана жардам берүүгө даяр болуңуз**

Ар бир адамдын кыйынчылыктары болот – бул сөзсүз болот. Россияда эл кимге болсо да жардам берүүгө даяр, өзгөчө сылык сурасаңыз. Андыктан, кыйын кырдаалга туш болсоңуз, айланаңыздагылардан жардам сураңыз, алар сизден баш тартышпайт. Жөн гана сылык – сыпаа жана «Сиз» деп сураңыз-ошондо баары ойдогудай болот.

### **Башкалардын ыңгайлуулугун сыйлаңыз**

Россияда жеке мейкиндик жана ыңгайлуулук жогору бааланат, ошондуктан кимдир бирөө аны бузса, россияндар бактысыз болушу мүмкүн. Россияда коомдук жайларда катуу сүйлөп, музыка угуу, бири-бирин түртүш жана башкалар көнүмүш эмес. Мындай кылбаганга аракет кылыңыз, ошондо башкалардын сизге болгон мамилеси кандай өзгөрөрүн көрөсүз.

### **Башка маданиятты сыйла**

Россия – көп улуттуу өлкө, анда көптөгөн маданияттар бири-бирине айкалышкан. Ал эми орустар башка бирөөнүн маданиятын сыйлаганга даяр, бирок сиз да ошондой кылсаңыз гана. Биз үчүн абдан кымбат болгон көптөгөн маанилүү майрамдар жана эстеликтер бар. Аларга урмат менен мамиле кылыңыз, ошондо сиздин каада-салттарыңыз урматталат.









ИИМдин миграция маселелери боюнча  
сервистери кызматтары

**112** – Тез жардамдын бирдиктүү кызматы

**101** – Өрт өчүрүүчү кызматы

**102** – Полиция

**103** – Тез жардам кызматы



[ok.ru/fadnrf](https://ok.ru/fadnrf)



[vk.com/fadnrf](https://vk.com/fadnrf)



[t.me/fadnrf](https://t.me/fadnrf)

[fadn.gov.ru](https://fadn.gov.ru)